

Unge bliver oftere hjemløse i Sydjylland

STIGNING: På fire år er antallet af unge hjemløse på herberger vokset i Sydjylland. Det sker, selvom den tidligere regering brugte 500 mio. kroner på at forhindre det.

Antallet af unge, der bor på forsorghjem og herberger i Sydjylland, vokser og vokser. Nye tal fra Ankestyrelsen viser, at der siden 2007 er kommet 61 procent flere unge hjemløse mellem 18 og 24 år på landsdelens syv herberger og forsorghjem. Stigningen er næsten tre gange så stor, som tendensen på landsplan, og det vækker bekymring på Christiansborg.

– Udviklingen i Sydjylland er helt katastrofal. Det viser, at kommunerne har svigtet totalt. De har fået en lang række midler til at få løst problemet, men det har de åbenbart ikke gjort, for så var problemet ikke steget med 61 procent. Det er helt uacceptabelt, siger Eyvind Vesselbo, socialordfører for Venstre.

I 2009 præsenterede den daværende regering en ambitiøs hjemløsestrategi, der blev finansieret med 500 millioner kroner fra den såkaldte satspulje. Øverst stod målet om, at ingen unge bør opholde sig på for-

FAKTA

MÅL

■ Ingen unge bør bo sig på et forsorghjem, men tilbydes andre løsninger.

■ Derudover bør ophold på forsorghjem eller herberg ikke være mere end tre-fire måneder.

■ Strategien er finansieret via den såkaldte satspulje, som er øremærket til sociale formål.

■ Hjemløsestrategien har kostet 500 millioner kroner.

sorghjem, men tilbydes andre løsninger. Alligevel mener projektleder på hjemløsestrategien i Esbjerg Kommune, Karin Egholm, ikke at strategien har slået fejl.

Sociale viceværter

– Selvfølgelig kan man diskutere, om reduktionsmålene har været de rigtige. Og det er ikke så godt, når tallene stiger. Men der er også meget i strategien, som er lykkedes. Vi har fået skaffet mange flere boliger med sociale viceværter, som er fuldstændig målrettet de unge hjemløse, siger hun.

Karin Egholm peger på, at flere samfundsforhold har gjort, at udviklingen er gået den forkerte vej. Og det bakkes op af Lars Benjaminsen, der forsker i hjemløse ved Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI):

– En væsentlig grund til stigningen skyldes, at finanskrisen i samme periode har skabt en kraftig stigning i antallet af unge på kontanthjælp.

Rådet for Socialt Udsatte: Ungeydelsen skaber hjemløshed

Rådet for Socialt Udsatte mener, at stigningen af unge hjemløse kan hænge sammen med, at unge under 25 år får halv kontanthjælp.

– Det kan være rigtig svært for nogle unge at finde en bolig, som de kan betale med en ungedelse. Og de, som rent faktisk har fået en bolig, har svært ved at betale huslejen. Derfor er der en del udsættelser, siger formand Jan Sjursen.

Hjemløseforsker Lars Benjaminsen deler samme holdning.

– Vi hører fra kommunerne, at det er meget vanskeligt at finde boliger, som de unge kan betale. Det er et

FAKTA

UNGE

■ I 2011 boede der 179 hjemløse mellem 18 og 24 år på Sydjyllands syv herberger og forsorghjem.

■ I 2007 var der 111 unge hjemløse på de samme herberger. Det er en stigning på 61,3 procent.

problem, som man mangler at gøre noget ved. Den unge på kontanthjælp har cirka 5500 kroner om måneden efter skat. Derfor skal der findes boliger i en prisklasse på 2500 kroner for at nedbringe antallet af unge hjemløse, siger han.

Men Jan Sjursen mener ikke, at kommunerne kan løbe fra deres ansvar:

– Det kan ikke bortforklare, at kommunerne har et ansvar for at tage hånd om de hjemløse uanset konjekturen og ydre faktorer. Så er udfordringen bare større kommunalt. Det må aldrig blive argumentet for ikke at tackle problemerne.

RASMUS sov på gaden

HJEMLØS: Rasmus Boytang har kun lige passeret teenagealderen. Alligevel lever han som hjemløs på et herberg i Esbjerg.

»Hvad fanden glør du på?«

Spørgsmålet står skrevet med mintgrøn maling på et stort lærredsbillede, der hænger i den lille lejlighed på herberget Skjoldbo i Esbjerg. Billedet er tegnet af 20-årige Rasmus med en blanding af spraymaling og pensel og forestiller en høj mand med et maskingevær.

Rundt om soldaten er der påklippet små citater fra avisudklip, der tilsammen danner en collage. Et af stederne er overskriften fremhævet: »Den dag

det kommer skal præsten nok sige noget pænt«. Rasmus forklarer, at billedet skulle være filosofisk, men han kan ikke rigtig huske den nøjagtige mening med det i dag.

Det er ikke fordi, han drikker. Faktisk holder han sig helt fra alkohol, men han har et forbrug af hash, som dog ikke må forveksles med et misbrug, påpeger han.

Rasmus tænder en smøg i sofaen. Idet han tager et sug, kommer en tavovering til syne på hans højre arm. Den er ikke mere end tre måneder gammel, og der står Boytang med tribalgagtig skrift. Det er hans efternavn.

Rasmus Boytang kommer oprindeligt fra Spandet syd for Ribe. I 15 måneder har han boet på herberg, fordi han ikke har andre steder at tage hen.

Den kendsgerning har før betydet, at han igennem flere måneder har boet på gaden, hvor den daglige rutine primært bestod i at finde læ for vind og regn. Han brugte ikke sovepose, men »sov sgu bare«, som han udtrykker det.

Aldrig bange for at blive taget

– Jeg havde en kæreste på et tidspunkt, som flyttede til Tyskland, hvor jeg tog med. Vi skulle bo hos hendes far i en lille by nær München, men allerede samme dag vi kom derned, blev jeg smidt ud. Jeg ved ikke hvorfor, siger Rasmus.

Men tilværelsen på gaden har lært ham vigtige ting om livet.

Hvordan man for eksempel tager vare på sig selv og overlever uden

penge på lommen.

– Jeg gik konstant rundt og fandt steder, hvor jeg kunne sove. Banker, kasinoer og sådan noget. Men tit var jeg også vågen flere dage i streg. Når jeg blev sulten, gik jeg bare ind i butikker og stjal lortet. Der var ikke andet for, og jeg har aldrig været bange for at blive taget.

Rasmus skodder cigareten, han har pulset på, siden han begyndte at snakke. Hans ene ben tripper konstant i lyntempo mod linoleumsgulvet, som om han skal nå et eller andet.

– Før lyttede jeg ikke

Da han rejser sig fra sofaen, kan man se hans boksershorts, der stikker synligt frem over kanten på de lavt

20-årige Rasmus Boytang bor på herberget Skjoldbo i Esbjerg. Inden han fik tilbudt tag over hovedet på herberget, sov han i tre måneder på gaden.

hængende cowboybukser. Han virker en smule rastløs, men gentager alligevel ordene »stille og rolig« efter hver anden sætning. Men selvom Rasmus siger, at han bare tager en dag ad gangen, har han alligevel drømme om fremtiden, som han hurtigt mulig vil i gang med.

– Jeg vil gerne være konditor, for jeg har altid godt kunnet lide at bage, siger han.

Men inden Rasmus skal videre fra herberget, er der flere ting, som der først skal styr på.

– I starten lyttede jeg slet ikke til pædagogerne, men gjorde bare som det passede mig. Mens jeg boede på gaden lærte jeg, at man ikke kan stole på nogen, så det arbejder jeg på at lære.

Forsker: Unge skal væk fra herberger

En af hjemløsestrategiens fire hovedmål er at fjerne unge fra herberger og forsorghjem. Med inspiration fra USA blev der lanceret en ny metode, hvis principper går ud på, at hjemløse skal have en permanent bolig så hurtigt som muligt.

– Den bedste løsning for langt de fleste unge hjemløse er at komme ud i en helt almindelig etværelseslejlighed samtidig med, at der ydes social støtte for at sikre, at boligen forbliver permanent, siger hjemløseforsker Lars Benjaminsen.

Han mener, det er uhenigtsmæssigt for unge at bo på herberg.

– Der kan være mange ældre hjemløse på herberger, som har misbrugsproblemer. Det kan være et hårdt miljø, som de unge ikke skal drages ind i. De har i stedet brug for en mere normal tilværelse, siger han.

Sløv byggestart

Men for at få de unge væk fra herbergerne er det en forudsætning, at der etableres nye boliger til de hjemløse. På landsplan er målsætningen 522 nye boliger, men den nyeste statusrapport fra februar 2012 viser, at der kun er blevet opført 251 boliger.

Esbjerg Kommune er målet 45 nye boliger. Her er der ifølge rapporten opført 17 – blot 31 procent af det bebudede antal.

Projektlederen for hjemløsestrategien i Esbjerg Kommune, Karin Egholm, oplyser dog, at målsætningen bliver opfyldt inden december i år.

– I august opførte vi ti nye boliger, og i november stod otte yderligere boliger færdige. 1. december får vi de sidste ti færdige, og så har vi faktisk nået vores målsætning, siger hun.

HJEMLØSE

Tekst: **Anders Hjelm Paulsen**

Foto: **Chresten Bergh Paulsen**
Tlf. 7211 4267, 7211 4006, ahp@jv.dk cbr@jv.dk